

[1DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP
meta&C21COM=S&2 S21P03=FILA=&2 S21STR=Uxxs 2009 15\(2\) 3](https://doi.org/10.21875/2021.11.Shapoval.pdf)

6. Шаповал Ю. Антикризисний ресурс політики пам'яті в Україні. *Політичні дослідження: Український науковий журнал*. 2021б № 2. С. 111-134. URL: <https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/Shapoval.pdf>

Нікуліна Неля Василівна
*завідувач кафедри українознавства ХНАДУ,
кандидат філологічних наук, доцент
e-mail: nykulina@ukr.net*

УКРАЇНСЬКЕ ГАЛУЗЕВЕ ТЕРМІНОЗНАВСТВО ЯК ОСНОВА ВИБІРКОВИХ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ

Викладачами кафедри українознавства до виконання взято Концепцію Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 474-р. Вказана програма передбачає концентрацію зусиль на завданнях, що дотичні й до термінознавства, зокрема сприяння проведенню наукових досліджень у сфері українського мовознавства, а також розвиток національної словникової бази.

Опираючись на практичний досвід викладання української мови у навчальних закладах вищої освіти і на нормативні документи МОН України, доцентами Нікуліною Н.В. і Книщенко Н.П. розроблено сучасний курс отримання термінознавчих навичок студентами нефілологічних спеціальностей з урахуванням стандартів спеціальностей та принципових змін та інновацій, необхідних для мовно-фахово-практичної освіти в сучасних обставинах. Передусім це дисципліна обов'язкового спектру «Українська мова (за професійним спрямуванням)», а також нещодавно сформовані нові навчальні дистанційні курси за вибором здобувачів вищої освіти «Автомобільно-дорожнє термінознавство» і «Науковий стиль мовлення» для аспірантів.

Доцільність використання здобутків українського термінознавства у навчальному процесі на сьогодні не є освітньою інновацією, однак і досі ця проблема неодноразово постає як актуальна в лінгводидактиці через невідповідне науково-методичне та дидактичне забезпечення. Окрім того, що національна термінологія є важливою складовою соціального адаптування молодого фахівця, вона ще й має беззаперечний вплив на загальномовну освіченість студента як громадянина України, через навчальний процес стає для студента основою його професійних навичок на рівні фахової комунікації.

Оволодіння основами будь-якої професії розпочинається з системи загальних і професійних знань, тобто опанування фахівцем професійного мовлення – галузевої фразеології та термінології, що допоможе як під час навчання у закладах вищої освіти, так і в подальшій професійній діяльності. Для вільного володіння усною та писемною формами професійного спілкування викладачі кафедри українознавства на заняттях формують у студентів активний лексичний запас фахової термінології, бо мовленнєва специфіка наукового стилю спілкування визначається насамперед великою кількістю термінів, що активно обслуговують сферу професійно-виробничої діяльності, саме такі термінознавчі навички оптимально розв'язують комунікативне завдання у межах спеціалізації.

Викладачі української мови кафедри українознавства дбають про новітнє навчально-методичне забезпечення своїх навчальних курсів, а тому долучені до дослідження «Сучасна українська термінологія: теоретичні та прикладні проблеми» у царині термінознавства, що уможливило осучаснення й навчальних дистанційних курсів. Актуальність науково-дослідницької діяльності філологів кафедри зумовлена необхідністю дослідити й поглибити відомості про українську термінологічну лексику, зокрема термінологічні одиниці і номенклатурні назви національних термінологічних систем автомобільного транспорту (*доцент Н.В.Нікуліна*), дорожнього будівництва (*доцент Н.П.Книшенко*). До цієї діяльності долучаються і студенти ХНАДУ.

Отже, викладачі-філологи кафедри продукують лінгвістичні дослідження у царині національного термінознавства, два з яких дотичні технічному спрямуванню ХНАДУ, залучаючи до досліджень і студенську молодь, що сприяє пропаганді національного менталітету та мовної самоідентифікації майбутніх фахівців галузі автомобільного та дорожнього будівництва.

Олешко Наталія Петрівна
доцент кафедри українознавства ХНАДУ,
кандидат історичних наук
e-mail: sufika19@gmail.com

ВИКЛАДАЧ У РОЛІ НАСТАВНИКА-КОНСУЛЬТАНТА В УМОВАХ ВІЙНИ

За умов сучасних реалій повномасштабної війни Росії проти нашої країни для освітянського середовища ЗВО дисциплін гуманітарного циклу постає багато викликів, зокрема безпека, повноцінність та якість навчання. Оскільки безпекова ситуація досить складна, особливо на українських територіях, де відбуваються активні бойові дії, чи у прифронтових областях, дистанційне навчання є важливою безпековою складовою навчання студентів. За роки пандемії дистанційне навчання стало невід'ємною частиною освітнього процесу. Це дозволило ЗВО України, зокрема й ХНАДУ, майже через місяць після повномасштабного вторгнення російських окупантів розпочати навчальний процес. Звичайно, що виникало та виникає низка проблем.

Наразі дисципліни українознавчого напрямку відіграють надзвичайно важливу роль для захисту нашого історичного та культурного простору, підвищення рівня самоідентифікації та національного спротиву української молоді. Це стосується й викладання курсу з «Історії та культури України», що надає більш докладнішого розуміння сучасної політичної та культурної ситуації в Україні, розуміння причин розв'язання Російською федерацією повномасштабної агресії щодо України та українського народу.